

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 1. maj 2009
Kontor: Retsstillings og Internationalt kt.
J.nr.: 0902913
Sagsbeh.: amkl
Fil-navn: Svar_almdelspm268.doc

Besvarelse af spørgsmål nr. 268 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 11. februar 2009, stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål 268:

"Ministerens bedes kommentere henvendelsen af 3. februar 2009 fra Nyreforeningen vedrørende Omniscan-sagen, jf. alm. del - bilag 256."

Svar:

Hvis man sammenligner situationen for de nyrepatienter, som har pådraget sig nefrogen systemisk fibrose (NFS) med de HIV-smittede bløderes situation i 1980'erne og frem, bør man være opmærksom på, at man på daværende tidspunkt ikke havde etableret en erstatningsordning for lægemiddelskader. De HIV-smittede blødere, hvis sygdom på daværende tidspunkt var uhelbredelig og dødelig, var derfor henvist til at anlægge sag ved domstolene efter de almindelige produktansvarsregler, som ikke giver den samme mere lempelige adgang til erstatning som den nuværende lægemiddelskadeerstatningsordning.

På den baggrund besluttede Folketingets Finansudvalg i juni 1987, efter indstilling fra den daværende sundhedsminister, at der skulle ydes en kulancemæssig godtgørelse på 100.000 kr. til blødere, der efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse var blevet konstateret HIV-smittede. Godtgørelsen blev senere forhøjet og udvidet til også at omfatte ægtefæller og børn, samt personer som med overvejende sandsynlighed blev smittet med HIV gennem blodtransfusion på danske sygehuse. Det blev her tillagt særlig vægt, at et eventuelt erstatningsansvar ved domstolene måtte antages at være meget vanskeligt at fastslå af bevismæssige årsager, ligesom en retssag ville blive meget langvarig.

Ved Østre Landsrets og Højesterets domme blev det for hovedparten af det begrænsede antal HIV-smittede blødere, som havde anlagt sag mod ministeriet og Sundhedsstyrelsen med påstand om erstatning, fastslået, at myndighederne ikke havde handlet ansvarspådragende. Folketingets partier og regeringen anså sig imidlertid for forpligtet til at sikre de HIV-smittede blødere dels gennem den allerede ydede kulancemæssige godtgørelse, dels ved at oprette Blødererstatningsfonden, som skulle yde supplerende økonomisk støtte til dækning af de HIV-smittede bløderes individuelle behov.

Blødererstatningssagen var i øvrigt grunden til, at regeringen og Folketingets partier fandt anledning til at få etableret en lægemiddelskadeforsikring. Denne ville fremover kunne sikre, at alle patienter med lægemiddelskader fik en lempeligere, ensartet adgang til erstatning efter de samme principper, som patientforsikringsordningen. Bestemmelser herom blev fastlagt med lov om erstatning for lægemiddelskader (lov nr. 1120 af 20. december 1995).

Det er min opfattelse, at man netop med etableringen af lægemiddelskadeerstatningsordningen i 1995 gjorde op med de ad hoc-prægede løsninger med kulancemæssige godtgørelser, som indtil da var taget i anvendelse. Lægemiddelskadeerstatningsordningen sikrer således en erstatningsmulighed for alle patienter, som opfylder lovens krav. Erstatningsordningen bygger som bekendt på et lempeligere erstatningsgrundlag, hvilket sikrer en lettere adgang til erstatning for en lægemiddelskade.

Erstatningens størrelse fastsættes efter de almindeligt gældende regler i lov om erstatningsansvar. Nyreforeningen tilkendegiver, at de ramte nyrepatienter bør være berettiget til en compensation, som ligger ud over, hvad Patientforsikringen kan give i medfør af erstatningsansvarsloven. Jeg kan hertil oplyse, at der indtil primo februar måned i år har været tale om godtgørelser på mellem 115.000 og 1,7 millioner kroner til i alt 22 patienter. En adgang til udmåling af højere erstatningsbeløb ville forudsætte en ændring af erstatningsansvarslovens regler herom – med de konsekvenser, som dette måtte have for andre erstatningssager.

For så vidt angår Nyreforeningens bemærkninger om sagens forløb og de fejl, som Nyreforeningen mener, at det offentlige har begået, afventer jeg udfaldet af den uvildige undersøgelse, som nu iværksættes.